

УКРАЇНА

(19) UA (11) 52063 (13) U
(51) МПК (2009)
A01K 67/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ІНТЕГРОВАНОЇ ОЦІНКИ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ВЛАСНОЮ ПРОДУКТИВНІСТЮ

1

2

(21) u201002018

(22) 24.02.2010

(24) 10.08.2010

(46) 10.08.2010, Бюл. № 15, 2010 р.

(72) ГЕТЯ АНДРІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

(73) ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА ІМ. О.В. КВАСНИ-
ЦЬКОГО УААН

(57) Спосіб інтегрованої оцінки молодняку свиней за власною продуктивністю, який відрізняється тим, що при досягненні тваринами живої маси 100 кг проводять їх оцінку одночасно за класами (градаціями) та за селекційним індексом для подальшого здійснення відбору найбільш продуктивних тварин стада.

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, а саме до селекції у свинарстві, і може бути використана спеціалістами селекціонерами для підвищення ефективності селекційного процесу.

Оцінка тварин є одним із головних селекційних заходів, від успішного проведення якого залежить ефективність ведення племінної роботи з тим чи іншим генотипом у свинарстві. Особлива увага при цьому приділяється оцінці молодняку свиней за його власною продуктивністю.

У світі розроблено кілька методик, які разом складають методичний арсенал фахівців-селекціонерів, однак розвиток нових технологій і їх застосування на виробництві вимагає відповідного удосконалення методик, що включає в себе розробку лінійних моделей, застосування вагових коефіцієнтів та підрахунок селекційної цінності свиней [1].

В Україні вимоги до племінних тварин традиційно регламентуються Інструкцією з бонітування, згідно із якою для тварин за кожною ознакою встановлюються класи. Тварин, які відповідають усім максимальним класам зараховують до найвищого класу, проте, які з відібраних тварин є кращими за сукупністю ознак, Інструкція відповіді не дає. Разом з цим селекціонерами застосовується оцінка тварин на основі селекційних індексів, однак високі сумарний індекс можуть отримати тварини, які за деякими ознаками не відповідають мінімальним вимогам [2].

Задачею корисної моделі є розроблення способу оцінки молодняку свиней шляхом інтеграції 2-х підходів: оцінки тварин за класами та індексної оцінки.

В основу корисної моделі покладено принцип залучення до селекційної роботи у стаді лише тих тварин, які відповідають мінімальним вимогам до конституції, екстер'єру та вибраним відгодівельним якість з подальшим розрахунком індивідуального селекційного індексу.

Поставлена задача досягається шляхом удосконалення способу оцінки молодняку свиней за власною продуктивністю в умовах господарства. При цьому до оцінки залучаються відгодівельні ознаки, зокрема товщина шпиків та середньодобовий приріст.

Завдяки інтеграції 2-х підходів, а саме оцінки тварин за класами та індексної оцінки вдається здійснити відбір найбільш продуктивних тварин стада.

Можливість здійснення корисної моделі, що заявляється, підтверджується власними дослідженнями.

При досягненні тваринами живої маси 100 кг проводять оцінку стану кінцівок, розвитку молочної залози, екстер'єру та кондиції свиней. Для цих ознак встановлюють мінімальні вимоги, які є пропусковим порогом для подальшого господарського використання молодняку [3]. Вимоги встановлені на такому рівні:

- стан кінцівок - не нижче 7 балів (за 9-бальною шкалою);
- розвитку молочної залози - не нижче 7 балів (за 9-бальною шкалою);
- екстер'єр - не нижче 7 балів (за 9-бальною шкалою);
- кондиція - не нижче 8 балів (за 9-бальною шкалою).

У тварин, що відповідають мінімальним вимогам проводять вимірювання товщини шпиків на

(19) UA (11) 52063 (13) U

рівні 6-7 грудного хребця та підраховують їх середньодобовий приріст за період від народження до моменту тестування. Товщина шпиків коригується на живу масу 100кг шляхом розрахунку відповідного коефіцієнту регресії.

Для вищезазначених ознак продуктивності встановлюють мінімальні вимоги як до класу «Еліта» відповідно до Інструкції з бонітування свиней [4] та таблиці відповідностей [5].

Відгодівельні ознаки молодняку свиней, що відповідають мінімальним вимогам залучаються до побудови індивідуального селекційного індексу за стандартною матрицею [6]:

$$I = 100 + a_1 x_1 + a_2 x_2,$$

Де,

I - значення індексу;

a_1 - ваговий коефіцієнт ознаки «товщина шпиків»;

x_1 - відхилення індивідуальних показників тварини від середнього значення в оцінюваній групі за ознакою «товщина шпиків»;

a_2 - ваговий коефіцієнт ознаки «середньодобовий приріст»;

x_2 - відхилення індивідуальних показників тварини від середнього значення в оцінюваній групі за ознакою «середньодобовий приріст».

Запропонований метод оцінки є відносно легким та надійним, що обумовлено в першу чергу незалежністю отримання базових даних, так як визначення товщини шпиків проводиться спеціаль-

но підібраним фахівцем, а використання в індексі показнику середньодобових приростів за весь період вирощування не вимагає проведення щомісячного індивідуального зважування тварин.

Список використаної літератури

1. Березовський М.Д., Хатько І.В. Методика оцінки кнурів і свинок за якістю потомства в умовах племінних заводів і племінних репродукторів/Полтава.-ПОКППІТ „Освітінфоком”.-2004.1 Ос.

2. Гетья А.А. Интенсификация селекционного процесса с использованием разных методов селекции и принципов отбора / Сб.научн. трудов 14 международной научно - практической конференции по свиноводству «Современные проблемы интенсификации производства свинины». - Ульяновск. - 2007.-Том. 1.-С.21-29.

3. Віллеке Х., Гетья А.А., Чуб О.А. Методика інтегрованої оцінки ремонтного молодняку свиней за власною продуктивністю в умовах господарства / Сучасні методики досліджень у свинарстві. - Полтава. - 2005. -С.38-40.

4. Інструкція з бонітування свиней; Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві. - К.: Київський університет, 2003. - 64с.

5. Гетья А.А. Організація селекційного процесу в сучасному свинарстві: Монографія. - Полтавський літератор, 2009. - 192с.

6. Schweinezucht und Schweineproduktion. Unterrichts- und Beratungshilfe. -BTL Grub, 2000. - 195s.